Ümumi təhsillə bağlı yeni qanun layihəsi hazırlanıb

Dünən Milli Məclisin Elm və təhsil komitəsinin iclası keçirildi. Komitə sədri İsa Həbibbəyli iclasın gündəliyinə "Ümumi təhsil haqqında" qanun layihəsinin daxil olunduğunu deyərək bildirdi ki, sənəd 5 fəsil 33 maddədən ibarətdir.

Bu qanun layihəsi Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına uyğun olaraq, ölkəmizdə ümumi təhsilin təmin olunması sahəsində dövlət siyasətinin əsas prinsiplərini, ümumi təhsilin təşkilati-hüquqi və iqtisadi əsaslarını müəyyən edir. Komitə sədrinin sözlərinə görə, sənəd hazırlanarkən bir çox ölkələrin təhsil qanunvericiliyi nəzərdən keçirilib: "Bu qanun layihəsinin hazırlanması zamanı dünyanın bir çox qabaqcıl ölkələrinin təhsil qanunvericiliklərini öyrənmişik, onlardan özümüzə uyğun olanları təqdim etməyə çalışmışıq. Ən başlıcası isə, ölkəmizin reallığını, mövcud ənənələri bu qanun layihəsində nəzərdə tutmağa çalışmışıq".

Qanun layihəsinə görə, ümumi təhsil müəssisələrində tədris dili dövlət dili - Azərbaycan dilidir. Vətəndaşların və təhsil müəssisəsi təsisçilərinin istəyi nəzərə alınaraq, Azərbaycanın tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrə və ya müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanla (qurumla) razılaşmaya uyğun olaraq, təhsil müəssisələrində tədris müvafiq dövlət təhsil standartları əsasında digər dillərdə də aparıla bilər. Tədrisi digər dillərdə aparılan ümumi təhsil müssisələrində isə Azərbaycan dili, ədəbiyyatı, tarixi və coğrafiyasının tədrisi mütləq olmalıdır.

"Ümumi təhsilin təşkili" adlı maddəyə əsasən ümumi təhsili xüsusi nailiyyətlərlə başa vuran məzunlar müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi qaydada qızıl və ya gümüş medalla təltif ediləcəklər. Müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən olunmuş beynəlxalq fənn olimpiadalarının qalibləri istənilən ixtisaslar üzrə, respublika fənn olimpiadalarının, yüksəksəviyyəli beynəlxalq müsabiqələrin və yarışların qalibləri müvafiq ixtisaslar üzrə ali təhsil müəssisələrinə müsabiqədənkənar qəbul olunacaqlar.

Sənədə görə məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş qərarı ilə pedaqoji fəaliyyətlə məşğul olması qadağan edilən şəxslər, ağır, xüsusilə ağır cinayət törətməsinə görə məhkumluğu üstündən götürülməmiş və ya ödənilməmiş şəxslər, fəaliyyət qabiliyyətsizliyinə və ya məhdud fəaliyyət qabiliyyətli olmasına, habelə barəsində tibbi xarakterli məcburi tədbirlərin tətbiqinə dair məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş qərarı olan şəxslər, müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən təsdiq edilmiş siyahıda göstərilən xəstəliklərə görə pedaqoji fəaliyyətlə məşğul olmasına qadağa qoyulmuş şəxslər pedaqoji fəaliyyətlə məşğul ola bilməzlər. Həmçinin müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurumun) təsdiq etdiyi etik davranış qaydalarını pozduğuna görə əmək müqaviləsinə xitam verilmiş pedaqoji işçi 1 il müddətində pedaqoji fəaliyyətlə məşğul ola bilməz.

Komitə sədri onu da diqqətə çatdırdı ki, ümumi təhsil müəssisəsi əlavə gəlir əldə etmək məqsədilə nizamnaməsində nəzərdə tutulmuş qaydada müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi sahibkarlıq fəaliyyəti növləri ilə (ödənişli təhsil xidmətləri, yardımçı təsərrüfatlardan əldə olunan məhsulların, şagirdlərin əl işlərinin satışından və icarədən əldə olunan gəlirlər və s.) məşğul ola bilər.

Gündəlikdəki məsələ ilə bağlı komitənin sədr müavini Bəxtiyar Əliyev, deputatlardan Asim Mollazadə, Şəmsəddin Hacıyev, Musa Qasımlı, Gövhər Baxşəliyeva, Ağacan Abıyev, Pərvin Kərimzadə və Kamilə Əliyeva çıxış edərək fikir və təkliflərini səsləndirdilər. Qanun layihəsi birinci oxunuş üçün Milli Məclisin plenar iclasına tövsiyə olundu.

Yasəmən MUSAYEVA,
"Azərbaycan"

Azərbaycan.- 2018.-5 dekabr.- S. 4.